

ДАНИИЛ ХАРМС
РЕШИХ ДА РАЗПЕРДУШИНЯ
ЕДНА КОМПАНИЯ...

Превод от руски: Ася Григорова, 2001

chitanka.info

1.

Веднъж отидох в Госиздат и там срещнах Евгений Лвович Шварц, който както винаги беше облечен зле, но с претенции.

Като ме видя, Шварц започна да сипе остроумия, също както винаги неудачно.

Аз го правех доста по-успешно и скоро туширах Шварц в умствено отношение.

Всички наоколо ми завиждаха на остроумието, но не предприемаха нищо, тъй като буквално умираха от смях. И най-много умираха от смях Нина Владимировна Гернет и Давид Ефимич Рахмилович, който за по-благозвучно нарича себе си Южин.

Като видя, че не може да си играе с мен, Шварц започна да укротява топката и най-после, като ме напсува на майка, заяви, че в Тифлис всички познават Заболоцки, а мене не ме знае почти никой.

Това ме ядоса и казах, че съм по-историчен, отколкото Шварц и Заболоцки, че в историята от мен ще остане светло петно, а те ще бъдат забравени на мига.

Като усети моето величие и съдбовно значение за света, Шварц лека-полека сви перките и ме покани на обяд.

2.

Реших да разпердушина една компания, което и правя.

Ще започна с Валентина Ефимовна. Тази немарлива особа ни кани у тях и вместо храна ни сервира някакъв киселаж. А аз обичам да си хапвам и разбирам от хубава храна. С киселажа не можеш ме подлъга! Дори понякога се отбивам в някой ресторант и гледам какво предлагат. И не понасям незачитането на тази моя особеност.

Сега преминавам на Леонид Савелиевич Липавски. Той не се посвени да ми каже в лицето, че съчинява по десет мисли всеки месец.

Първо на първо, лъже. Не съчинява десет, а по-малко.

И второ на второ, аз съчинявам повече. Не съм пресмятал по колко мисли месечно съчинявам, но със сигурност повече от него...

Аз например не парадирам пред всички, че, видите ли, притежавам колосален ум. А имам всички основания да се смяtam за велик човек. Да, впрочем за такъв се и смяtam.

Затова ми е обидно и болно да съм сред хора, които са по-долу от мен по ум, по прозорливост, по талант, и да не долавям уважението, което околните ми дължат.

Зашо, защо съм по-добър от другите?

3.

Сега проумях: Леонид Савелиевич е немец. Дори и навиците му са немски. Вижте го само как яде. Абсолютен немец, и това е! Дори и по краката му личи, че е немец.

Без да се хваля, мога да заявя, че съм много наблюдателен и остроумен.

Ако, да кажем, вземем Леонид Савелиевич, Юлий Берзин и Волф Ерлих и ги наредим един до друг, ще видим, че са кой от кого по-малък.

Според мен това е остроумно, понеже е смешно, но с мярка.

И въпреки всичко Леонид Савелиевич е немец! Като се срещнем, непременно ще му го кажа.

Не се смятам за особено умен, но въпреки това мога да заявя, че съм по-умен от всички. На Марс може да има и по-умни от мен, но на Земята не познавам такива.

Например казват, че Олейников е много умен. А според мен е умен, но не много. Той например открил, че ако напишеш 6 и го обърнеш, ще получиш 9. А според мен това изобщо не е умно.

Леонид Савелиевич е абсолютно прав, като смята, че умът на человека е неговото достойнство. Ако няма ум, значи няма и достойнство.

А Яков Семънович му възразява и твърди, че умът на человека е неговата слабост. По мое мнение това вече е парадокс. Защо умът пък да е слабост? Изобщо не е! По-скоро е неговата сила. Така мисля аз.

Често се събираме у Леонид Савелиевич и си говорим за това. Ако се разгори спор, винаги аз излизам победител. И аз не знам защо.

Кой знае защо всички ме гледат изумено. Каквото и да направя, все го намират за изумително.

А аз дори не полагам усилия. Всичко става от само себе си.

Веднъж Заболоцки каза, че ми идва отръки да управлявам сфери. Навсякък се е пошегувал. И през ум не ми е минавало такова нещо.

Кой знае защо в Съюза на писателите ме смятат за ангел.

Моля ви се, другари! Наистина не е редно да се прекланяте така пред мен! Аз съм като всички вас, само че по-добър.

4.

Чувал съм израза: „Улови момента!“

Лесно е да се каже, но е трудно да се направи. Според мен този израз е безсмислен. И наистина, не може да се иска невъзможното.

Казвам това с пълна увереност, защото съм го изпитал на собствен гръб. И аз лових момента, но не го хванах и само си счупих часовника. Сега знам, че това е невъзможно.

Невъзможно е също и да „уловиш епохата“, защото тя също е момент, само че по-голям.

Друго нещо е обаче да кажеш: „Запечатайте онова, което става в този момент.“ Това е съвсем различна работа.

Например: раз, два, три! Нищо не става! Така запечатвам момент, в който не е станало нищо.

Споделих това със Заболоцки. Хареса му много и той цял един ден седя и брои: раз, два, три! И отбелязваше, че нищо не се е случило.

Над това занимание го завари Шварц. Той също се заинтересува от този оригинален начин да се запечатва онова, което се случва в нашата епоха, тъй като епохата, както е известно, е съставена от моменти.

Но моля да се обърне внимание, че родоначалник на този метод съм отново аз. Пак аз! Навсякъде аз! Просто невероятно!

Онова, което на другите се удава трудно, на мен ми се удава с лекота!

Мога дори да летя. Но няма да разказвам за това, понеже, така или иначе, никой няма да ми повярва.

5.

Когато двама души играят на шах, винаги ми се струва, че единият мами другия. Особено пък ако играят на пари.

По принцип всяка игра на пари ме отвращава. В мое присъствие не разрешавам да се играе на пари.

А комарджийте направо бих ги екзекутиран. Това е най-правилният метод за борба с хазартните игри.

Вместо хората да играят на карти, по-добре да бяха се събрали да си почетат взаимно морал.

Впрочем моралът е скучно нещо. По-интересно е да ухажваш жени.

Жените винаги са ме интересували. Винаги са ме вълнували женските крачета, особено над коленете.

Мнозина смятат жените за порочни същества. А аз не! Дори обратното, намирам ги за много приятни.

Закръглена младичка жена! И защо да е порочна? Изобщо не е порочна!

Децата обаче са друго нещо. За тях казват, че били невинни. А според мен, дори да са невинни, са много отвратителни, особено когато играят. Винаги напускам местата, където има деца.

И Леонид Савелиевич не обича децата. И то по мое внушение.

Изобщо всичко, което говори Леонид Савелиевич, преди това вече съм го казал аз.

Пък и не само Леонид Савелиевич.

Всеки се радва, ако се сдобие поне с късчета от моите мисли. Чак ме напушва смях.

Да кажем, вчера при мен дотърча Олейников и ми каза, че съвсем се е оплел в житейските проблеми. Дадох му някои съвети и го пуснах. Отиде си ощастливен от мен и в приповдигнато настроение.

У мен хората намират подкрепа, повтарят думите ми, чудят се на постъпките ми, а не ми плащат.

Глупаци! Носете ми повечко пари и ще видите колко ще съм доволен.

6.

Сега ще кажа няколко думи за Александър Иванович.

Той е един дърдорко и страсен комардия. Но онова, за което го ценя, е, че ми е предан.

По цели дни и нощи дежури около мен и само чака дори намек за някаква заповед. Достатъчно е да намекна нещо, и Александър Иванович полита като вятър да ми изпълни желанието.

Заради това му купих пантофи и му рекох: „На ти, носи ги!“ И той ги носи.

Когато Александър Иванович идва в Госиздат, всички се подсмиват и си приказват, че е дошъл за пари.

Константин Игнатиевич Дровацки се крие под масата. Казвам го в алгоричен смисъл.

Най-много от всичко Александър Иванович обича макароните. Винаги ги яде със счукани сухари, изяжда близо кило, а може би и доста повече.

Като се справи с макароните, Александър Иванович се оплаква, че му се гади, и ляга на дивана. Понякога макароните излизат обратно.

Александър Иванович не яде месо и не обича жените. Макар че понякога ги обича. И май че доста често.

Но пък жените, които Александър Иванович обича, според мен са грозни до една, затова можем да смятаме, че това дори не са жени.

Ако казвам нещо, значи е така.

Не съветвам никого да спори с мен, все едно, ще изпадне в глупаво положение, защото в спор мога да надвия всекиго.

Пък и не е лъжица за вашата уста да се мерите с мен. И по-отракани са се опитвали. Всички натръшках. Може на пръв поглед да не умея да говоря, но като почна, не можеш ме спря.

Веднъж почнах у Липавски и като тръгна! Уморих ги до един с приказки.

После отидох у Заболоцки и надприказвах и тях. После отидох у Шварц и надприказвах и тях. После си отидох вкъщи и приказвах половината нощ!

(1930 година)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.